

26.3.2019

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

a B8-0017/2019. számú szóbeli választ igénylő kérdéshez

az eljárási szabályzat 128. cikkének (5) bekezdése alapján

a jogállamiság helyzetéről és a korrupció elleni küzdelemről az Európai Unióban, különösen Máltán és Szlovákiában
(2018/2965(RSP))

Sophia in 't Veld

az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása a jogállamiság helyzetéről és a korrupció elleni küzdelemről az Európai Unióban, különösen Máltán és Szlovákiában (2018/2965(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2., 4., 5., 6., 7., 9. és 10. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 20. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 6., 7., 8., 10. 11., 12. és 47. cikkére,
- tekintettel a Velencei Bizottság 110. plenáris ülésén (Velence, 2017. március 11–10.) elfogadott, a Szlovák Köztársaság alkotmánybírósága bíráinak kinevezésére vonatkozó kérdésekről szóló véleményre,
- tekintettel a Velencei Bizottság 117. plenáris ülésén (Velence, 2018. december 14–15.) elfogadott, Máltán az alkotmányos berendezkedésről és a hatalmi ágak szétválasztásáról, valamint a bíróságok és a bűnüldözés függetlenségéről szóló véleményre,
- tekintettel a Bizottság „Befektetői állampolgársági és letelepedési programok az Európai Unióban” című, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett 2019. január 23-i jelentésére (COM(2019)0012),
- tekintettel a megvásárolható uniós állampolgárságról szóló, 2014. január 16-i állásfoglalására¹ és a Bizottság és a máltai hatóságok 2014. január 29-i közös sajtónyilatkozatára Málta egyéni befektetői programjáról (IIP),
- tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2016. október 25-i állásfoglalására², valamint a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok védelmét szolgáló átfogó uniós mechanizmus szükségességéről szóló, 2018. november 14-i állásfoglalására³,
- tekintettel a jogállamiság máltai helyzetéről szóló, 2017. november 15-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel a Lengyelországban fennálló helyzetre vonatkozóan az EUSZ 7. cikke (1) bekezdésének alkalmazásáról szóló bizottsági határozatról szóló, 2018. március 1-jei állásfoglalására⁵, valamint az azt megelőző, a lengyelországi helyzetről szóló

---

¹ HL C 482., 2016.12.23., 117. o.

² HL C 215., 2018.6.19., 162. o.

³ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0456.

⁴ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0438.

⁵ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0055.

véleményről szóló, 2016. április 13-i⁶, a legutóbbi lengyelországi fejleményekről és azoknak az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített alapvető jogokra gyakorolt hatásáról szóló, 2016. szeptember 14-i⁷, és a jogállamiság és a demokrácia Lengyelországban tapasztalható helyzetéről szóló, 2017. november 15-i állásfoglalására⁸,

- tekintettel 2018. április 19-i állásfoglalására az oknyomozó újságírók védelméről Európában: Ján Kuciak szlovák újságíró és Martina Kušnírová ügyéről⁹,
- tekintettel az Európai Unióban a tömegtájékoztatás szabadságáról és sokszínűségéről szóló, 2018. május 3-i állásfoglalására¹⁰,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően az Unió alapértékeinek Magyarország általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapítására a Tanácsot felszólító javaslatról szóló, 2018. szeptember 12-i állásfoglalására¹¹, valamint az azt megelőző, a magyarországi helyzetről szóló 2015. június 10-i¹², 2015. december 16-i¹³ és 2017. május 17-i¹⁴ állásfoglalásaira,
- tekintettel a jogállamiság romániai helyzetéről szóló, 2018. november 13-i állásfoglalására¹⁵,
- tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság és a Költségvetési Ellenőrző Bizottság eseti küldöttségének Szlovákiába tett látogatásáról (2018. március 7–9.) szóló jelentésre,
- tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság Szlovákiába tett tényfeltáró kiküldetéséről (2018. december 17–19.) szóló 2019. január 30-i jelentésére,
- tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság és a pénzügy, adó- és vámügyek, adó- és vámügyek tekintetében az uniós jog állítólagos megsértésének és az annak alkalmazása során állítólagosan elkövetett hivatali visszaadásoknak a kivizsgálásával foglalkozó vizsgálóbizottság (PANA) eseti küldöttségének Máltára tett látogatásáról (2017. november 30–december 1.) szóló 2018. január 11-i jelentésre,
- tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság eseti küldöttségének Máltára és Szlovákiába tett látogatásáról (2018. szeptember 17–20.) szóló 2018. november 16-i jelentésre,
- figyelembe véve az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság által 2018. június 4-én létrehozott, a jogállamiság és a korrupció elleni küzdelem EU-n belüli helyzetének figyelemmel kísérésével, valamint az egyedi helyzetek – különösen Máltán és

⁶ HL C 58., 2018.2.15., 148. o.

⁷ HL C 204., 2018.6.13., 95. o.

⁸ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0442.

⁹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0183.

¹⁰ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0204.

¹¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0340.

¹² HL C 407., 2016.11.4., 46. o.

¹³ HL C 399., 2017.11.24., 127. o.

¹⁴ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0216.

¹⁵ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0446.

- Szlovákiában – kezelésével általánosan megbízott munkacsoport (a jogállamiságot nyomon követő csoport) által, nevezetesen az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésével és a pénzmosás elleni intézkedések értékelését vizsgáló szakértői bizottságával (MONEYVAL), a nemzeti intézményekkel és hatóságokkal, az Európai Bizottság képviselőivel, az uniós ügynökségekkel, például az Europollal, valamint számos érdekelt féllel, köztük civil társadalmi képviselőkkel és visszaélést bejelentő személyekkel Máltán és Szlovákiában tartott meghallgatásokat és eszmecserét,
- tekintettel a Bizottsághoz intézett kérdésre a jogállamiság és a korrupció elleni küzdelem helyzetéről az Európai Unióban, különösen Máltán és Szlovákiában (O-000015/2019 – B8-0017/2019),
  - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság állásfoglalási indítványára,
  - tekintettel eljárási szabályzata 128. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a jogállamiságot nyomon követő csoport (ROLMG) 2018. június 4-én jött létre azzal az általános feladattal, hogy a jogállamiság és a korrupció elleni küzdelem EU-n belüli helyzetét figyelemmel kísérje, valamint az egyedi helyzeteket kezelje, különösen Máltán és Szlovákiában;
- B. mivel a jogállamiság, valamint a demokrácia, az emberi jogok és az alapvető szabadságok, illetve az uniós szerződésekben és a nemzetközi emberi jogi eszközökben rögzített értékek és elvek tiszteletben tartása az Unió és a tagállamok kötelessége, amelynek eleget kell tenni;
- C. mivel az EUSZ 6. cikkének (3) bekezdése megerősíti, hogy az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben (EJEE) garantált és a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból következő alapvető jogok az uniós jog általános alapelveit képezik;
- D. mivel az EU a kölcsönös bizalom azon feltételezése alapján működik, hogy a tagállamok a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal összhangban járnak el, ahogyan azt az EJEE, az Európai Unió Alapjogi Chartája és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (ICCPR) is rögzíti;
- E. mivel sem a nemzeti szuverenitás, sem a szubszidiaritás nem igazolhatja azt, hogy egy tagállam rendszeresen elutasítja az Európai Unió alapvető értékeinek és azon szerződéseknek való megfelelést, amelyekhez a tagállam szabadon csatlakozott;
- F. mivel a ROLMG számos találkozót tartott különböző érdekelt felekkel kifejezetten a máltai és a szlovákiai helyzet tekintetében; mivel a csoport egy eszmecserét is tartott Bulgáriában az újságírók biztonságáról Viktoria Marinova meggyilkolását követően; mivel ezen az ülésen Bíró Attila és Dimitar Stoyanov újságírók ideiglenes fogva tartásáról is szó esett, akik az uniós forrásokat érintő állítólagos csalásokat vizsgálták ki Romániában és Bulgáriában;
- G. mivel Daphne Caruana Galizia meggyilkolása Máltán és Ján Kuciak és menyasszonya,

Martina Kušnírová meggyilkolása Szlovákiában, valamint Viktoria Marinova meggyilkolása Bulgáriában megdöbbentette az európai közvéleményt, és elcsüggesztették az újságírókat az Unióban;

- H. mivel a gyilkosságokkal kapcsolatos nyomozások eddig számos gyanúsított azonosításához vezettek, anélkül azonban, hogy következtetéseket vonnának le a gyilkosságok kitervelőivel kapcsolatban, bár ezt az elemett lenne a legfontosabb tisztázni; mivel Máltán három személyt vontak eljárás alá, és továbbra is folytatódik a gyilkosság rendőrségi és igazságügyi nyomozása;
- I. mivel a ROLMG nem tudta minden tekintetben ellenőrizni a vizsgálatok állását, mivel a hatóságok azzal a jogos igénnyel éltek, hogy az ilyen gyilkosságok esetén biztosítani kell a titoktartást;
- J. mivel a ROLMG számos, a jogállamisággal kapcsolatos, aggodalomra okot adó területet vizsgált meg Máltán és Szlovákiában, különös tekintettel a Daphne Caruana Galizia és Ján Kuciak munkája által érintett területekre;
- K. mivel a ROLMG csoportot rendszeresen tájékoztatták többek között Daphne Caruana Galizia rokonai az újságíró meggyilkolásának teljes körű és független vizsgálata iránti követelésről, külön hangsúlyt helyezve az eset megtörténtét lehetővé tevő körülményekre, a nyilvánosság reakciójára, valamint azokra az intézkedésekre, amelyek garantálhatják, hogy ilyen gyilkosság többé ne fordulhasson elő;
- L. mivel vizsgálatok során az Europollal folytatott együttműködés vizsgálatonként eltérő mértékű;
- M. mivel, különösen Málta esetében, az Europol korábbi igazgatója a máltai hatóságok és az Europol közötti együttműködés optimálistól elmaradó szintjét jelezte, amely helyzetet azonban az utódja úgy értékelt, hogy kielégítőre javult; mivel az Europol képviselői arról tájékoztatták a ROLMG tagjait, hogy a vizsgálat nem zárult le a három feltételezett elkövető letartóztatásával; mivel az Europol szakértőit különleges feladatok ellátására jelölték ki a bírói vizsgálat során;
- N. mivel a szlovákiai Pavla Holcová újságíró telefonjának lefoglalásával kapcsolatban még mindig nem egyértelmű, hogy milyen módon jutottak hozzá, és az Europol hogyan fért hozzá az abból származó adatokhoz, noha az Europol jelezte, hogy támogatná a telefon elemzését;
- O. mivel komoly aggodalomra ad okot a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem az EU-ban, többek között Máltán és Szlovákiában, és mivel ez a veszéllyel fenyeget, hogy aláássa a polgárok közintézményekbe vetett bizalmát, ami a bűnözői csoportok és a hatóságok közötti veszélyes összekapcsolódást eredményezhet;
- P. mivel egy nagy európai oknyomozó újságíró-konzorcium kutatásokat végzett, és széles körben nyilvánosságra hozta a Daphne Caruana Galizia által közzétett vizsgálatokat;
- Q. mivel különösen a pénzmosás elleni küzdelem az EU-ban nem megfelelő, többek között a pénzmosás elleni uniós jogszabályok végrehajtása terén fennálló hiányosságok miatt, amint azt a pénzmosás elleni, a különböző tagállamokban működő nagy banki

intézményeket érintő közelmúltbeli eredménytelen végrehajtási esetek is kiemelték;

- R. mivel az Európai Bankhatóság (EBH) Málta pénzügyi hírszerző egységéhez (FIAU) intézett 2018. júliusi ajánlásában arra a következtetésre jutott, hogy „a pénzmosás elleni küzdelem általános és rendszeres hiányosságokkal” küzd Máltán, különös tekintettel a Pilatus Bank ügyére, miközben elismeri, hogy a FIAU cselekvési terve „a helyes irányba tett lépés”; mivel a Bizottság ezt követően megállapította, hogy a „máltai FIAU megsértette az uniós pénzmosás elleni jogszabályok szerinti kötelezettségeit”, és nem hajtotta végre teljes körűen az EBH ajánlását; mivel ennek megfelelően a Bizottság 2018 novemberében véleményt fogadott el erről az ügyről;
- S. mivel Málta bankszektora nagy, és egyes olyan banki intézményeket is magában foglal, amelyek nem felelnek meg az összes szabályozási előírásnak és követelménynek, amint azt a Pilatus Bank esete is mutatja, amelynek az engedélyét az Európai Központi Bank (EKB) visszavonta;
- T. mivel az Egrant-vizsgálatról szóló jelentés nem érhető el a nyilvánosság számára; mivel a rendelkezésre álló következtetések nem erősítik meg azokat az állításokat, amelyek az Egrant Inc. tulajdonjogát a máltai miniszterelnökhöz és feleségéhez kötik; mivel csak a miniszterelnök, az igazságügyi miniszter, a miniszterelnök kabinetfőnöke és a miniszterelnök kommunikációs vezetője fér hozzá a teljes nem szerkesztett vizsgálati jelentéshez;
- U. mivel ezt követően nem indítottak vizsgálatot az Egrant tényleges tulajdonlásának feltárása céljából, amely még tisztázandó;
- V. mivel a „17 Black” vállalat tényleges tulajdonosával kapcsolatban napvilágra került információk – amelyek szerint ez a személy a Tumas csoport ügyvezető igazgatója, aki szerződést kapott a máltai kormánytól az Electrogas erőmű építésére Máltán – még inkább hangsúlyozza, hogy nagyobb átláthatóságra van szükség a pénzügyi érdekek és a kormánytagokkal, például a miniszterelnök kabinetfőnökével, valamint a jelenlegi idegenforgalmi miniszterrel és volt energiaügyi miniszterrel való kapcsolatok terén;
- W. mivel a miniszterelnök kabinetfőnöke és a jelenlegi idegenforgalmi miniszter és volt energiaügyi miniszter az egyetlen olyan magas rangú kormánytisztviselő bármely uniós tagállamban, akiről bebizonyosodott, hogy a panamai dokumentumokban érintett jogi személy tényleges tulajdonosai; mivel ez utóbbi az Európai Parlament egy küldöttsége előtt tanúskodott a tulajdonában lévő jogi személyek használatáról, és a panamai dokumentumokban megjelent dokumentumoknak ellentmondó állításokat tett;
- X. mivel az újságírók biztonságának hiánya és a civil társadalom számára a zaklatás és megfélemlítés miatt szűkülő mozgástér aláássa a végrehajtó hatalom feletti felügyeletet, és gyengíti a polgárok polgári szerepvállalását;
- Y. mivel az újságíróknak és különösen, de nem kizárólag az oknyomozó újságíróknak egyre inkább szembe kell nézniük az úgynevezett „közéleti részvétel elleni stratégiai perekkel” (SLAPP), amelyek célja pusztán a munkájuk akadályozása;
- Z. mivel Daphne Caruana Galizia családjának még az újságíró halála után is meg kell küzdenie a gyűlöletkampányokkal és rágalmozási perekkel, többek között a máltai

kormány tagjai részéről, a miniszterelnök-helyettes pedig jelezte, hogy nem tartja szükségesnek a rágalmazási perek visszavonását;

- AA. mivel Daphne Caruana Galizia családjának és barátainak, valamint a civil társadalmi aktivistáknak az újságíró ideiglenes emlékművével kapcsolatos helyzetet is kezelnie kell, köztük az emléktárgyak eltávolítását és megsemmisítését;
- BB. mivel a Velencei Bizottság a 2018. december 14–15-i 117. plenáris ülésén elfogadott, Máltáról szóló véleményében¹⁶ a jogállamisággal közvetlenül összefüggő ügyként felhívta a figyelmet az államok azon pozitív kötelezettségére, hogy megvédjék az újságírókat, és ragaszkodott ahhoz, hogy „[Málta] kormányának nemzetközi kötelezettsége annak biztosítása, hogy a média és a civil társadalom aktív szerepet játszhasson a hatóságok elszámoltatásában”¹⁷;
- CC. mivel a Velencei Bizottság hangsúlyozta, hogy a bírói kinevezésekkel foglalkozó bizottság (JAC) 2016. évi létrehozása a máltai hatóságok által tett pozitív lépés volt, és azt is kiemelte, hogy továbbra is több ponton aggodalomra ad okot a bírói függetlenség elve, nevezetesen az ügyészségi hatáskörök és az igazságügyi struktúra kialakítása, valamint az országban általában a hatalmi ágak szétválasztása és a köztük lévő egyensúly tekintetében, amely egyértelműen a végrehajtó hatalom, és különösen a miniszterelnök felé hajlik, aki széles körű jogkörökkel rendelkezik, többek között a bírói kar tagjainak számos kinevezési eljárásában, és hogy ehhez nem kapcsolódik a fékek és ellensúlyok szilárd rendszere¹⁸;
- DD. mivel a Velencei Bizottság megállapította, hogy az ügyészi hatáskörök rendőrség és legfőbb ügyész közötti jelenlegi megosztása miatt a máltai rendszer „nem egyértelmű”, ami „problematikus a hatalmi ágak szétválasztása szempontjából”; mivel a Velencei Bizottság azt is megállapította, hogy a legfőbb ügyész – aki ügyészi hatáskörökkel rendelkezik, egyúttal a kormány jogi tanácsadója és a FIAU elnöke – nagyon befolyásos tisztséget tölt be, ami „problematikus a demokratikus fékek és ellensúlyok, valamint a hatalmi ágak szétválasztása szempontjából”¹⁹;
- EE. mivel a Velencei Bizottság küldöttsége megállapította, hogy a legfőbb ügyész szerepköreinek jövőbeli különválasztása „az igazságszolgáltatási rendszer átfogó reformjával foglalkozó bizottság 2013-as jelentését követően immár széles körben elfogadott Máltán”²⁰;
- FF. mivel a Velencei Bizottság megállapította, hogy a legfőbb ügyész és a rendőrség ügyészi hatáskörei mellett igazságügyi tisztviselők is kezdeményezhetnek bírói vizsgálatokat, és „úgy tűnik, nincs koordináció a bírói vizsgálatok és a rendőrségi nyomozások között”²¹;
- GG. mivel a Velencei Bizottság emellett azt is hangsúlyozta, hogy a korrupcióellenes

¹⁶ [Málta – a Velencei Bizottság 117. plenáris ülésén \(Velence, 2018. december 14–15.\) elfogadott, az alkotmányos berendezkedésről és a hatalmi ágak szétválasztásáról szóló vélemény](#)

¹⁷ A Velencei Bizottság véleménye, 142. bekezdés.

¹⁸ Ugyanott, 107–112. bekezdés.

¹⁹ Ugyanott, 54. pont

²⁰ Ugyanott, 59. pont

²¹ Ugyanott, 71. pont

állandó bizottság (PCAC) hiányosságoktól szenved, egyrészt összetétele miatt, miután tagjainak kinevezése a miniszterelnöktől függ, még akkor is, ha konzultálnia kell az ellenzékkel, másrészt jelentéseinek címzettjei tekintetében is, miután az igazságügy-miniszter nem rendelkezik vizsgálati hatáskörökkel, így a jelentések csak az esetek igen korlátozott számában vezetnek tényleges vizsgálatához és vádemeléshez²²;

- HH. mivel a Velencei Bizottság megállapította, hogy a rendőrfőkapitány kinevezésének nyilvános pályázaton kell alapulnia; a rendőrfőkapitánynak a közvélemény szemében politikailag semleges szereplőnek kell lennie²³;
- II. mivel Málta az ország elnökének felügyeletével az alkotmányügyi reform lehetőségeinek feltárására irányuló folyamatot indított különböző politikai erők és a civil társadalom bevonásával, amelynek végrehajtásához többnyire kétharmados többségre van szükség a Parlamentben;
- JJ. mivel a jogállamisággal kapcsolatos helyzet tagállamokban való romlásának Európai Parlament általi nyomon követése az európai demokrácia létfontosságú eleme, és a jogállamiságot nyomon követő csoport formátuma lehetővé teszi a Parlament számára a szoros nyomon követést és a kapcsolatteremtést a tagállami hatóságokkal és civil társadalommal;
- KK. mivel a széles körű támogatással elfogadott európai parlamenti állásfoglalások²⁴ ellenére a Bizottság még mindig nem terjesztett elő javaslatot a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal kapcsolatos helyzet valamennyi tagállamban való évenkénti nyomon követésére szolgáló átfogó és független mechanizmusra;
- LL. mivel az uniós tagállamok „befektetői állampolgársági és letelepedési programjai” komoly kockázatot jelentenek a pénzmosás elleni küzdelemre nézve, aláássák a kölcsönös bizalmat és schengeni térség integritását, lehetővé teszik harmadik országbeli állampolgárok befogadását hasznos tudásuk, szakképzettségük vagy humanitárius megfontolások helyett kizárólag összegyűjtött vagyonuk alapján, és voltaképpen az uniós állampolgárság áruba bocsátását eredményezik; mivel a Bizottság kifejezetten kijelentette, hogy a továbbiakban nem támogatja Málta befektetői állampolgársági és letelepedési programjait;
- MM. mivel a Bizottság jelentést tett közzé a befektetői állampolgársági és letelepedési programokból, amely feltérképezi a meglévő gyakorlatokat, és azonosítja a programok EU-ra jelentett egyes kockázatait, különösen a biztonság a pénzmosás, az adóelkerüléssel és a korrupció tekintetében;
- NN. mivel a máltai kormány titkos megállapodást kötött a Henley & Partners magáncéggel a máltai „befektetői állampolgársági és letelepedési program” megvalósítására, ami lehetetlenné teszi annak megállapítását, hogy a megállapodásban szereplő eljárások, értékesítési mennyiségek és további feltételek összeegyeztethetők-e a máltai, uniós és

---

²² Ugyanott, 72. pont

²³ Ugyanott, 132. pont

²⁴ Az Európai Parlament 2016. október 25-i állásfoglalása a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról – HL C 215., 2018.6.19., 162. o.; 2018. november 14-i állásfoglalás a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok védelmét szolgáló átfogó uniós mechanizmus szükségességéről – Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0456.

nemzetközi joggal, valamint a biztonsági megfontolásokkal;

- OO. mivel a máltai befektetői állampolgársági és letelepedési program kérelmezőivel szembeni tartózkodási követelmények nincsenek összhangban a Bizottság által 2014-ben az ilyen programok tekintetében elfogadott feltételekkel; mivel a Bizottság semmilyen tényleges intézkedést nem hozott a tartózkodási követelmények tiszteletben tartásának ezen elmulasztásának megszüntetésére;
- PP. mivel az egészségügyi és schengeni vízumok Líbiában és Algériában történő, máltai tisztviselők általi értékesítésére vonatkozó állításokat nem vizsgálták ki teljes körűen²⁵;
- QQ. mivel a jogállamiságot nyomon követő csoport küldöttségének látogatásakor a szlovákiai újságírók jelezték, hogy olyan környezetben dolgoznak, ahol nem mindig garantálható a teljes függetlenség és biztonság; mivel az RTVS-nél (Szlovák Rádió és Televízió) voltak olyan esetek, amelyek az újságírói munkába való politikai beavatkozásnak tekinthetők, például a rövid hírekre vonatkozó útmutatások kibocsátása révén;
- RR. mivel Szlovákiában folyamatban van a nemzeti sajtótörvény felülvizsgálata, és ez lehetőséget nyújt a tömegtájékoztatás szabadságának és az újságírók biztonságának erősítésére;
- SS. mivel jelentések érkeznek szlovákiai korrupcióról és csalásokról, többek között az EU mezőgazdasági támogatásaival kapcsolatban, amelyek a mezőgazdasági kifizető ügynökséget érintik, és amelyek mélyreható és független kivizsgálásra érdemesek, amelyek közül néhányat jelenleg az OLAF is vizsgál, és amelyekkel kapcsolatban a Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottsága 2018 decemberében tényfeltáró küldöttséget indított Szlovákiába; mivel a szabálytalanságok és csalások felderítésének aránya az EU valamennyi tagállama közül Szlovákiában a legmagasabb²⁶;
- TT. mivel a jogállamiságot nyomon követő csoport tagjai aggályosnak tartják a bűnüldöző hatóságok pártatlanságát és az igazságszolgáltatás függetlenségét Szlovákiában, különösen a kiválasztási és kinevezési eljárások átpolitizáltsága és átláthatóságának hiánya tekintetében, például a rendőrfőkapitányi tisztség esetében;
- UU. mivel Ján Kuciak meggyilkolása után Szlovákia miniszterelnöke és a kormány más magas rangú tagjai, valamint a legfőbb ügyész helyettese és a rendőrfőkapitány benyújtották lemondásukat;
- VV. mivel az alkotmánybíróság tagjainak kiválasztását érintő reformmal kapcsolatos jogalkotási folyamat nem fejeződött be Szlovákiában, és az alkotmánybíróság kilenc nyugdíjba vonuló tagjának pótlására irányuló eljárásra a jelenlegi eljárások keretében kerül sor;
- WW. mivel kiküldetésük során a jogállamiságot nyomon követő csoport tagjai nyugtázták, hogy a szlovák hatóságok különböző alkalmazottai és a civil társadalom kifejezésre

---

²⁵ <http://nao.gov.mt/loadfile/77c82f0e-89b3-44b4-85d4-e48ecfd251b0>

²⁶ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR19_01/SR_FRAUD_RISKS_hu.pdf

juttatták elkötelezettségét a jogállamiság fenntartása iránt;

XX. mivel a Riporterek Határok Nélkül 2018. évi sajtószabadság-indexe Szlovákiát a 27. helyre – a 2017. évi 17. helyhez képest –, Máltát a korábbi 47-ről a 65. helyre, Bulgáriát pedig az uniós tagállamok közül az utolsó, 111. helyre rangsorolja, a 2017. évi 109. helyhez képest;

YY. mivel a Transparency International Máltát az 51. (2017-ben a 46.), Szlovákiát az 57. (2017-ben az 54.), Bulgáriát pedig a 77. (a 2017-ben a 71.) helyre rangsorolta évenkénti korrupcióérzékelési indexében; mivel mindhárom ország eredménye jelentős mértékben alatta marad az uniós átlagnak²⁷;

ÁLTALÁNOS ÉSZREVÉTELEK

1. határozottan elítéli egyre több tagállami kormányok a jogállamiság, a hatalmi ágak szétválasztása és az igazságszolgáltatás függetlensége gyengítésére tett folyamatos erőfeszítéseit; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy annak ellenére, hogy a tagállamok többsége az Európa Tanács normáinak megfelelően jogszabályokat fogadott el az igazságszolgáltatás függetlenségének és pártatlanságának garantálására, továbbra is problémák tapasztalhatók e normák alkalmazásának módja tekintetében;
2. emlékeztet arra, hogy a jogállamiság része és előfeltétele az EUSZ 2. cikkében felsorolt valamennyi érték védelmének; felhívja az uniós és a nemzeti szintű érintett szereplőket, köztük a kormányokat, parlamenteket és a bírói kart, hogy fokozzák a jogállamiság fenntartására és megerősítésére irányuló erőfeszítéseket;
3. mély aggodalommal veszi tudomásul az újságírókra és a tömegtájékoztatás szabadságára irányuló fokozódó fenyegetéseket, a szakma növekvő nyilvános becsmérlését és általános gyengülését, az ágazat erősödő koncentrációját és a súlyosbodó félretájékoztatást; emlékeztet arra, hogy a jogállamiságon alapuló erős demokrácia nem létezhet erős és független negyedik hatalmi ág nélkül;
4. sürgeti a Tanácsot, hogy vizsgáljon meg és kövessen nyomon minden Bizottságtól és Parlamenttől érkező, kötelezettségszegési eljárásra vagy az EUSZ 7. cikke szerinti eljárásra vonatkozó javaslatot, elsősorban azáltal, hogy gyorsan fellép a Bizottság Lengyelországról szóló, indokolással ellátott 2017. december 20-i javaslata alapján, valamint elsőbbséggel a Tanács napirendjére veszi a magyarországi helyzetet, azonnal tájékoztatást nyújt a Parlamentnek az eljárás valamennyi szakaszában, és felkéri a Parlamentet, hogy ismertesse indokolással ellátott javaslatát a Tanács számára;

VIZSGÁLATOK ÉS BŰNÜLDÖZÉS

5. felhívja Málta kormányát, hogy haladéktalanul kezdjen teljes körű és független vizsgálatot Daphne Caruana Galizia gyilkossága ügyében, külön hangsúlyt helyezve az eset megtörténtét lehetővé tevő körülményekre, valamint azokra az intézkedésekre, amelyek garantálhatják, hogy ilyen gyilkosság többé ne fordulhasson elő;

---

²⁷ <https://www.transparency.org/cpi2018>

https://www.transparency.org/news/feature/corruption_perceptions_index_2017

6. határozottan sürgeti a máltai kormányt, hogy nyilvánosan és egyértelműen ítélje el az elhunyt Daphne Caruana Galizia elleni gyűlöletbeszéd és emléke befekettítése minden formáját; határozott fellépést sürget minden gyűlöletet szító hivatalos személlyel szemben;
7. kiemelkedően fontosnak tartja, hogy a civil társadalommal és hozzátartozóival együttműködve megoldást találjanak Daphne Caruana Galizia emlékhelyére Vallettában, hogy az emlékezésre akadályok nélkül kerülhessen sor;
8. felhívja az illetékes máltai hatóságokat, hogy hozzák nyilvánosságra az „Egrant-ügyben” lefolytatott bírói vizsgálat nyomán készült teljes, szerkesztetlen változatát;
9. sürgeti Málta és Szlovákia kormányát, hogy garantálják a bűncselekményre utaló valamennyi jelzés bűnüldöző hatóságok általi haladéktalan és teljes körű kivizsgálását, ezen belül a visszaéléseket bejelentő személyek és újságírók által feltárt jelzéseket is, különösen a Daphne Caruana Galizia és Ján Kuciak riportjaiban megjelentekhez hasonló, korrupcióval, pénzügyi bűncselekményekkel, pénzmosással, csalással és adóelkerüléssel kapcsolatos ügyekre vonatkozó állításokat;
10. sajnálja, hogy a máltai kormány nem minden tagja állt a jogállamiságot nyomon követő csoport rendelkezésére, így például az idegenforgalmi miniszter és az energiaügyi miniszter sem, és a csoport nem tudott találkozni a Nexia BT képviselőivel, például a vállalat ügyvezető partnerével;
11. aggodalommal állapítja meg, hogy a máltai hatóságok nem intéztek hivatalos jogsegély iránti kérelmet a német Szövetségi Bűnügyi Hivatalhoz („Bundeskriminalamt”) annak érdekében, hogy hozzáférést kapjanak a Daphne Caruana Galizia laptopjain és merevlemezein tárolt adatokhoz, miután azokat családtagjai átadták a német hatóságoknak;
12. üdvözli a nyomozás legújabb eredményeit és ennek eredményeként azon négy személy letartóztatását, akik ellen időközben vádat emeltek Ján Kuciak és Martina Kušnírová 2018. szeptemberi meggyilkolásának ügyében indult nyomozással összefüggésben; felhívja a bűnüldöző hatóságokat, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel – többek között a közös nyomozócsoportról szóló megállapodás 2019 áprilisán túli meghosszabbítása révén – folytassák a nyomozást nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt annak érdekében, hogy bíróság elé állítsák a gyilkosság megrendelőit és az abban részt vevőket;
13. rámutat arra, hogy a Ján Kuciak és Martina Kušnírová meggyilkolása ügyében zajló nyomozás más bűncselekményeket – többek között a Peter Šufliarsky és Maroš Žilinka ügyészek és Daniel Lipšic ügyvéd meggyilkolására irányuló állítólagos összeesküvést – is leleplezett; megállapítja, hogy a főügyész és a különleges ügyész döntése alapján a további nyomozást a Belügyminisztérium felügyelősége folytatja majd, annak lehetősége miatt, hogy a rendőrségi adatbázisokban a célszemélyekre vonatkozó adatok keresésében rendőrök is érintettek lehetnek; továbbra is nyomon követi ezt a fejleményt;
14. üdvözli a Ján Kuciak Oknyomozó Központ és a több újságíró által 2018 végén alapított Daphne Projekt, valamint a 18 oknyomozó újságírói konzorcium által 2018

márciusában, Daphne félbeszakadt munkájának folytatása céljából alapított Forbidden Stories Daphne Project létrehozását; megállapítja, hogy a Daphne Projekt hat hónappal létrehozása után első kiadványában újonnan feltárt tényeket hozott nyilvánosságra;

15. felhívja a Bizottságot és az Európai Csalás Elleni Hivatalt, hogy indítsanak mélyreható vizsgálatokat a 2018 folyamán a Parlament eseti küldöttségei tudomására hozott valamennyi ügyben, különösen a korrupciós és csalással kapcsolatos állítások esetén, valamint az EU mezőgazdasági támogatásai, valamint a lehetséges rosszszisztemű nagyarányú földszerzések ügyében;
16. felhívja a máltai kormányt, hogy indítson vizsgálatot a panamai dokumentumok leleplezései, valamint a dubaji székhelyű „17 Black” vállalat és az idegenforgalmi miniszter és a volt energiaügyi miniszter, valamint a miniszterelnök kabinetfőnöke közötti kapcsolatok ügyében;
17. felhívja a máltai és a szlovák kormányt, valamint az összes uniós tagállamot és azok büntetőhatóságait, hogy a közvélemény intézményeik iránti bizalmának helyreállítása érdekében fokozzák a szervezett bűnözés és a korrupció elleni küzdelmet;
18. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a szlovák kormánynak szerepe lehetett egy vietnámi állampolgár németországi elrablásában, és szorgalmazza átfogó vizsgálati jelentés készítését a német hatóságokkal zajló együttműködés folytatásával, amely többek között a volt belügyminiszter állítólagos szerepére is kitér;
19. aggodalmát fejezi ki a Szlovákia felső köreit érintő, korrupcióval, összeférhetetlenséggel, büntetlenséggel és forgóajtó-jelenséggel kapcsolatos vádak miatt; megdöbbenőnek tartja, hogy a nemzeti bűnüldözési ügynökség (NAKA) egy volt magas rangú tisztviselőjét, valamint a volt rendőrfőkapitányt lemondásukat követően a belügyminiszter tanácsadóivá nevezték ki, többek között a Cseh Köztársaságban; tudomásul veszi, hogy a volt rendőrfőkapitány lemondott a belügyminisztériumi tanácsadói tisztségéről, miután beszámolóik kerültek napvilágra arról, hogy néhány nappal meggyilkolása előtt – állítólag a volt rendőrfőkapitány megrendelésére – rákerestek Ján Kuciak nevére egy rendőrségi adatbázisban;
20. üdvözli a szlovák és a máltai polgárok és civil társadalmi szervezetek szerepvállalását a demokráciáért, a jogállamiságért és az alapvető jogokért folytatott küzdelemben; sürgeti Szlovákia és Málta kormányát, hogy nyújtsanak teljes támogatást a polgári szerepvállaláshoz, és tartózkodjanak annak akadályozásától;
21. felhívja Málta, Szlovákia és Bulgária kormányát, hogy továbbra is mozdítsák elő az Europollal való együttműködést, többek között az ügynökség teljes körű bevonása és a nyomozásokhoz kapcsolódó iratokhoz való teljes hozzáférés biztosítása révén;
22. felhívja a Bizottságot, hogy adjon egyértelmű iránymutatást az adatok és bizonyítékok tagállami büntetőhatóságok közötti, illetve e hatóságok és az uniós ügynökségek közötti – többek között az európai nyomozási határozat révén történő – cseréjének módozataival és jogi kereteivel kapcsolatban;
23. megállapítja, hogy az Europol és az Eurojust jelenlegi költségvetési és emberi erőforrásai nem elegendőek ahhoz, hogy ezek az ügynökségek teljes körű és proaktív

uniós hozzáadott értéket képviseljenek az olyan ügyekkel kapcsolatos nyomozások során, mint amilyen Daphne Caruana Galizia, valamint Ján Kuciak és Martina Kušnírová meggyilkolása;

24. hangsúlyozza, hogy a tagállamok bűnüldöző és igazságügyi hatóságai egy uniós együttműködési rendszer részét képezik; úgy véli, hogy az uniós intézményeknek, szervezeteknek és ügynökségeknek ezért proaktívan kell fellépniük a nemzeti hatóságok hiányosságainak orvoslása érdekében, és aggasztónak tartja, hogy az uniós intézmények, szervezetek és ügynökségek rendszeresen csak azt követően kezdeményeznek ilyen fellépéseket, hogy újságírók és visszaéléseket bejelentő személyek információkat tesznek közzé;
25. felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy a 2021–2027 közötti többéves pénzügyi keretről folytatott tárgyalások során azonosított operatív és stratégiai szükségleteknek megfelelően növeljék az Europol költségvetését, valamint erősítsék meg az Europol megbízatását annak érdekében, hogy az proaktívabban részt vehessen a vezető szervezett bűnözői csoportok ügyében folytatott vizsgálatokban azokban a tagállamokban, amelyekben komoly kétségek merülnek fel az ilyen vizsgálatok függetlenségét és minőségét illetően, például oly módon, hogy proaktívan kezdeményezhetik közös nyomozócsoportok felállítását ilyen esetekben;
26. felszólítja az Eurojustot és a jövőbeli Európai Ügyészséget, hogy optimálisan működjenek együtt az EU pénzügyi érdekeit érintő vizsgálatokban, különösen az Európai Ügyészséghez nem csatlakozott tagállamok tekintetében; e célból felszólítja a tagállamokat és az uniós intézményeket, hogy segítsék elő az Európai Ügyészség gyors létrehozását, és úgy véli, hogy minden olyan tagállamnak, amely még nem jelentette be az Európai Ügyészséghez való csatlakozásra irányuló szándékát, ezt meg kell tennie;
27. felszólítja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon a Parlament azon állásfoglalásait, amelyek a nyomozati technikákkal kapcsolatos bevált gyakorlatok uniós szintű feltérképezésére szólítottak fel, a közös nyomozási gyakorlatok Unión belüli kidolgozásának elősegítése érdekében²⁸;

ALKOTMÁNYOS KIHÍVÁSOK MÁLTÁN ÉS SZLOVÁKIÁBAN

28. üdvözli a máltai kormány nyilatkozatait a Velencei Bizottság közelmúltbeli jelentésében megfogalmazott ajánlások végrehajtásáról;
29. üdvözli, hogy olyan csoportot hoztak létre, amelyben mind a kormány, mind az ellenzék tagjai részt vesznek az alkotmányos reform lehetőségeinek feltárásában;
30. felszólítja a máltai kormányt és parlamentet, hogy – adott esetben visszamenőleges hatállyal – kivétel nélkül hajtsák végre a Velencei Bizottság valamennyi ajánlását annak biztosítása érdekében, hogy a korábbi és jelenlegi határozatokat, álláspontokat és struktúrákat összhangba hozzák ezekkel az ajánlásokkal, és különösen arra, hogy
  - erősítsék meg a máltai képviselőház tagjainak függetlenségét, felügyeleti hatásköreit

---

²⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52011IP0459>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52016IP0403>

és képességeit, különösen az összeegyeztethetlenségre vonatkozó szabályok szigorítása, valamint a megfelelő fizetés és a pártatlan támogatás biztosítása révén;

- tegyék közzé a megüresedett igazságügyi álláshelyeket (44. bekezdés);
- módosítsák a bírói kinevezésekkel foglalkozó bizottság (JAC) összetételét, lehetővé téve, hogy tagjainak legalább a fele a kollégáik által megválasztott bírák közül kerüljön ki, valamint biztosítsanak hatáskört e bizottság számára a jelöltek érdemek alapján történő rangsorolására, valamint arra, hogy e jelöltek kinevezését közvetlenül javasolhassák az elnök számára, a főbíró kinevezése esetén is (44. bekezdés);
- biztosítsanak hatáskört az igazságszolgáltatással foglalkozó bizottság számára a bírák és igazságügyi tisztviselők felmentésére, valamint biztosítsanak bírósági fellebbviteli eljárást az említett bizottság által elrendelt fegyelmi intézkedésekkel szemben (53. bekezdés);
- a Velencei Bizottság ajánlásának (61–73. bekezdés) megfelelően hozzanak létre egy hivatalt a független főügyész számára, amely felel valamennyi közbírói eljárásért, a legfőbb ügyész jelenlegi vádhatósági feladatainak átvételéért, valamint a rendőrség vádhatósági feladatainak és az igazságügyi tisztviselők által indított bírói vizsgálatok átvételéért; felszólítja a máltai kormányt, hogy ezt a potenciálisan újonnan létrehozott főügyészi hivatalt bírósági felülvizsgálatnak vesse alá, különösen az eljárásindítás mellőzésére irányuló határozatok tekintetében (68. és 73. bekezdés);
- reformálják meg a korrupcióellenes állandó bizottságot (PCAC) egyrészt a végrehajtó hatalmi ágtól és különösen a miniszterelnöktől kevésbé függő kinevezési eljárás biztosítása, másrészt annak biztosítása révén, hogy a PCAC jelentései ténylegesen büntetőeljárások indításához vezessenek; valamint fontolják meg annak lehetőségét, hogy a PCAC közvetlenül az újonnan létrehozott főügyészi hivatalnak tartozzon elszámolással (72. bekezdés);
- kezdeményezzenek alkotmányos reformot annak biztosítása érdekében, hogy az Alkotmánybíróság ítéletei nyomán ténylegesen semmisítsék meg az alkotmányellenesnek talált rendelkezéseket anélkül, hogy a parlamentnek be kellene avatkoznia (79. bekezdés);
- töröljék el annak lehetőségét, hogy részmunkaidőben lehessen parlamenti képviselői feladatokat ellátni, növeljék a képviselők fizetését, korlátozzák a képviselők hivatalos szervekbe történő kinevezését, bocsássanak a képviselők rendelkezésére elegendő számú támogató személyzetet, valamint hozzáférést a független ismeretekhez és tanácsadáshoz, emellett tartózkodjanak a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok túlságosan széles körű alkalmazásától (94. bekezdés);
- gondoskodjanak arról, hogy a hatóságok teljes körűen tegyenek eleget az ombudsman tájékoztatásra irányuló kéréseinek, hogy az ombudsman jelentéseit a parlament megvitassa, hogy az ombudsman hivatalát alkotmányos szinten szabályozzák, valamint hogy frissítsék az információszabadságról szóló törvényt (100–101. bekezdés);
- alakítsák át az állandó titkárok kinevezési folyamatát, vagyis a miniszterelnök helyett

inkább egy független közszolgálati bizottság nevezze ki őket, érdemeik alapján (119–120. bekezdés);

- szigorúan korlátozzák a „bizalmi pozíciók” és a „bizalmi személyek” gyakorlatát, valamint vezessenek be egyértelmű jogi szabályokat és egy alkotmánymódosítást, melyek e gyakorlat szabályozásának alapját és keretét képezik (129. bekezdés);
  - módosítsák a rendőrfőkapitány kinevezésére szolgáló eljárást, mégpedig úgy, nyilvános verseny bevezetése révén érdemeken alapulóvá teszik (134. cikk);
31. megjegyzi, hogy Szlovákiában folyamatban van az Alkotmánybíróság bírának kiválasztási és kinevezési eljárása, ugyanis a 13 bíróból kilencnek februárban véget ér a megbízatása; hangsúlyozza, hogy az e kiválasztási és kinevezési eljárásra, valamint a képesítésekre és követelményekre vonatkozó szabályozásnak az átláthatóság, az ellenőrzés és az elszámoltathatóság tekintetében a lehető legmagasabb szintű normáknak kell megfelelniük, összhangban a Velencei Bizottság ezzel kapcsolatos következtetéseivel²⁹;
32. szorgalmazza, hogy az új szlovákiai rendőrfőkapitány 2019-es kiválasztása tekintetében mihamarabb fogadjanak el átlátható, egyértelmű és objektív szabályokat és eljárásokat, melyek biztosítják a hivatal függetlenségét és semlegességét;

BEFEKTETŐI ÁLLAMPOLGÁRSÁGI ÉS LETELEPEDÉSI PROGRAMOK ÉS VÍZUMOK

33. felszólítja a máltai kormányt, hogy szüntesse meg befektetői állampolgársági és letelepedési programjait, és rendeljen el egy független nemzetközi vizsgálatot azzal kapcsolatban, hogy ezek az értékesítések milyen hatással jártak Málta pénzmosás elleni jogérvényesítési képességére, a további, határokon átnyúló bűnözésre, valamint a schengeni térség integritására;
34. felszólítja a máltai kormányt, hogy évente tegyen közzé egy különálló listát mindazokról, akik máltai és uniós állampolgárságot vásároltak, és gondoskodjon arról, hogy ezek a személyek ne kerüljenek közös listára azokkal, akik máltai állampolgárságukat más módon szereztek; felszólítja a máltai kormányt annak biztosítására, hogy ezek az új állampolgárok az állampolgárság megvásárlása előtt valamennyien ténylegesen egy teljes évet Máltán tartózkodtak, ahogyan abban a program elindítása előtt a Bizottsággal megállapodtak; felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen meg minden tőle telhetőt annak biztosítása érdekében, hogy az ezzel kapcsolatos eredeti megállapodást a jövőben tiszteletben tartsák;
35. üdvözli azt a tényt, hogy amikor 2019 februárjában rákérdeztek, a Bizottság egyértelművé tette, hogy semmilyen módon nem hagyja jóvá a máltai befektetői állampolgársági és letelepedési programot;
36. felszólítja a máltai kormányt, hogy teljes körűen tegye közzé, majd bontsa fel szerződését a Henley & Partners magáncéggel, amely jelenleg a máltai befektetői állampolgársági és letelepedési programot kezeli, felmondás vagy felfüggesztés esetén

---

²⁹ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2017\)001-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2017)001-e)

az államháztartásra gyakorolt következmények nélkül;

37. felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogy a tagállami hatóságok, valamint a befektetői állampolgársági és letelepedési programokat kezelő és kiszervező magáncégek közötti szerződések összeegyeztethetők-e az uniós és a nemzetközi joggal, valamint a biztonsági megfontolásokkal;
38. üdvözli a „Befektetői állampolgársági és letelepedési programok” című bizottsági jelentés közzétételét, de aggodalmát fejezi ki az adatok hiánya miatt; felszólítja a Bizottságot, hogy továbbra is kövesse nyomon a különböző uniós befektetői állampolgársági és letelepedési programok nagyságrendjét és hatását, különös tekintettel a kellő gondosság alkalmazásával kapcsolatos folyamatokra, a kedvezményezettek profiljaira és tevékenységeire, valamint a határokon átnyúló bűnözésre és a schengeni térség integritására gyakorolt esetleges hatásokra; felszólítja a Bizottságot, hogy a schengeni értékelési mechanizmus keretében kifejezetten foglalkozzon a befektetői állampolgársági és letelepedési programokkal, és terjesszen elő olyan jogalkotási javaslatot, amely egyértelmű korlátokat állapít meg a befektetői állampolgársági és letelepedési programok tekintetében;
40. felszólítja a Bizottságot, hogy a különböző uniós tagállamokban működő befektetői állampolgársági és letelepedési programokról szóló jelentésére építve vizsgálja meg kifejezetten azt, hogy a máltai kormány befektetői állampolgársági és letelepedési programja milyen hatással van a schengeni térség integritására;
41. felszólítja az Europol-t és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséget, hogy készítsenek közös fenyegetésértékelést arról, milyen következményekkel járnak az uniós tagállamok befektetői állampolgársági és letelepedési programjai a szervezett bűnözés elleni küzdelemre és a schengeni térség integritására;
42. felszólítja a máltai kormányt, hogy teljes körűen vizsgálja ki a schengeni és orvosi vízumok tömeges értékesítésére vonatkozó állításokat, beleértve a korábbi vagy jelenlegi magas rangú máltai kormányzati tisztviselőket, például a miniszterelnöki hivatal kabinetfőnöke és Neville Gafa állítólagos részvételét is;

AZ ÚJSÁGÍRÓK BIZTONSÁGA ÉS A MÉDIA FÜGGETLENSÉGE

43. felszólítja Szlovákia kormányát, hogy gondoskodjon az újságírók biztonságáról; helyteleníti a médián belüli tulajdonviszonyok átláthatatlanságát; több RTVS-újságíró távozását követően megkérdőjelezi a közszolgálati média függetlenségét és minőségét;
44. aggodalmát fejezi ki a szlovák politikusok azon kijelentései miatt, amelyek megkérdőjelezik a független újságírás és a közszolgálati média értékét, ideértve például a volt miniszterelnök nyilvánosság előtti, 2018. október 2-án tartott sajtótájékoztatón tett kijelentését;
45. ismételten felszólítja a máltai kormány tagjait, hogy biztosítsák a Daphne Caruana Galizia gyászoló családja elleni rágalmozási perek azonnali hatályú visszavonását, tartózkodjanak a rágalmozásra vonatkozó jogszabályoknak a kritikus újságírók bankszámláinak befagyasztása érdekében történő felhasználásától, valamint reformálják meg az újságírói munka meghiúsítására használt, rágalmozásra vonatkozó

jogszabályokat;

46. felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatokat az úgynevezett „közéleti részvétel elleni stratégiai perek” megakadályozására;

AZ UNIÓ VÁLASZAI

47. ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy a jogállamisági keret összefüggésében kezdjen párbeszédet a máltai kormánnyal;
48. tudomásul veszi a Bizottság és a Tanács annak biztosítására irányuló erőfeszítéseit, hogy minden tagállam teljes mértékben tiszteletben tartsa a jogállamiságot, a demokráciát és az alapvető jogokat; aggodalmát fejezi ki azonban a Bizottság jogállamisági kerete, valamint az (EUSZ) 7. cikke (1) bekezdése értelmében kezdeményezett eljárások korlátozott hatása miatt; hangsúlyozza, hogy az, hogy tartósan nem sikerül kezelni az EUSZ 2. cikkében említett értékek súlyos és tartós megsértésének eseteit, arra ösztönzi a többi tagállamot, hogy ugyanezt az utat kövessék; sajnálatát fejezi ki a Bizottság azon döntése miatt, hogy a jogállamisági keret megerősítésére irányuló javaslatának közzétételét 2019 júliusára halasztja;
49. emlékeztet annak szükségességére, hogy a jogállamiság, a demokrácia és az alapvető jogok helyzetét minden tagállamban pártatlanul és rendszeresen értékeljék; hangsúlyozza, hogy ennek az értékelésnek objektív kritériumokon kell alapulnia; ismételten felhívja a figyelmet a 2016. október 10-i és a 2018. november 14-i állásfoglalásaira, melyek átfogó, állandó és objektív uniós mechanizmust szorgalmaznak a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok védelme érdekében; úgy véli, hogy ez egy igazságos, kiegyensúlyozott, szabályos és megelőző jellegű mechanizmus lenne az EUSZ 2. cikkében felsorolt értékek esetleges megsértésének kezelésére, és hangsúlyozza, hogy egy ilyen mechanizmusra égetőbb szükség van, mint valaha;
50. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság még mindig nem terjesztett elő ilyen, a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó átfogó uniós mechanizmusra vonatkozó javaslatot, és felszólítja a Bizottságot arra, hogy ezt kellő időben tegye meg, különösen a demokráciára, a jogállamiságra és az alapvető jogokra irányuló uniós paktumra vonatkozó intézményközi megállapodás elfogadására irányuló javaslat révén;
51. üdvözli az Unió költségvetésének a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén történő védelméről szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslatot, ismételten felhívja a figyelmet a Parlament által 2019 januárjában ezzel kapcsolatban elfogadott jelentésre, és sürgeti a Tanácsot, hogy a lehető leghamarabb kezdjen konstruktív tárgyalásokat;
52. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a Parlament eseti küldöttségeket küldjön a tagállamokba, ezek ugyanis hatékony eszközök a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok súlyos megsértéseinek nyomon követésére; javasolja, hogy Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságán belül hozzanak létre egy állandó struktúrát a tagállamokon belüli ilyen jogsértések nyomon követésére;

53. felszólítja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy határozottan vegyék fel a harcot a rendszerszintű korrupció ellen, és a korrupció megelőzésére, leküzdésére és szankcionálására, valamint a csalás elleni küzdelemre, továbbá a közpénzek felhasználásának rendszeres ellenőrzésére dolgozzanak ki hatékony eszközöket; ismételten sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság az elmúlt években nem tett közzé uniós korrupcióellenes jelentéseket, és hangsúlyozza, hogy az európai szemeszter részét képező korrupcióellenes tájékoztatók nem elegendőek annak biztosításához, hogy a korrupció egyértelműen napirendre kerüljön; ezért felszólítja a Bizottságot, hogy haladéktalanul kezdje újra éves korrupcióellenes nyomon követését és jelentéstételét, valamennyi tagállam és uniós intézmény tekintetében;
54. üdvözli az EKB és a nemzeti felügyeleti hatóságok közötti, az információcserére vonatkozó új együttműködési mechanizmusról szóló megállapodást; arra ösztönzi a részt vevő hatóságokat, hogy a pénzmosás elleni küzdelem terén folytatott gyors és hatékony együttműködés biztosítása érdekében széles körben alkalmazzák ezt a mechanizmust;
55. emlékezteti elnökét, hogy egykori felhívása ellenére még mindig nem hozták létre az „Oknyomozó Újságírók Európai Daphne Caruana Galizia Díját”, amelyet a kiemelkedő európai oknyomozó újságírói tevékenységért évente ítélnének oda;
56. üdvözli a Parlament azon döntését, hogy az oknyomozó újságírók számára indított gyakornoki programját Ján Kuciakról nevezi el;
57. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak, valamint az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének.